



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: **P. P.**, narozený X
bytem X
zastoupený obecným zmocněncem Ing. M. K.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2024, č. j. MPSV-2024/232366-912,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2024, č. j. MPSV-2024/232366-912, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. V projednávané věci soud již potřetí řeší nárok matky žalobce na příspěvek na péči dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění účinném do 31. 12. 2021 (dále jen „zákon o sociálních službách“). První rozhodnutí žalovaného soud zrušil pro

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

nepřezkoumatelnost. Druhé rozhodnutí žalovaného zrušil pro nedodržení závazného právního názoru soudu, nepřezkoumatelnost a nedostatečně zjištěný skutkový stav.

Dosavadní průběh řízení

2. Dne 12. 4. 2021 podala matka žalobce (dále jen „žadatelka“) u Úřadu práce České republiky – krajská pobočka v Příbrami (dále jen „úřad práce“) žádost o příspěvek na péči.
3. Podkladem pro vydání prvostupňové rozhodnutí bylo mj. sociální šetření ze dne 29. 4. 2021, které bylo provedla z epidemiologických důvodů pouze pečující osoba (žalobcem), a to vyplněním dotazníku, přičemž v jeho ručně psaném záznamu je u základní životní potřeby (dále jen „ZŽP“) mobilita uvedeno, že žalobkyně nezvládá schody, nezvládá se pohybovat v běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, nezvládá nastupovat a vystupovat do/z dopravních prostředků a používat je. Podrobněji je k užívání dopravních prostředků uvedeno, že žadatelka nikam necestuje, cvičně byla minulý měsíc v doprovodu nakupovat 200 metrů na náměstí a cesta trvala skoro 2 hodiny, po únavě dlouho spala. Doprovod musely dělat dvě osoby. Pohyb se týden od týdne horší, pro žadatelku zamluvily vozík a chodítko. U ZŽP komunikace bylo uvedeno, že se žadatelka nevyjadřuje bez problémů, vymýšlí si, občas mluví z cesty, ale jsou chvíle, kdy se vyjadřuje normálně. Dále bylo zaškrtnuto, že nerozumí všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům. Mobilní telefon nepoužívá, přičemž ani před třemi lety nepochopila funkce telefonu. Počítač/notebook/tablet nepoužívala. U osobních aktivit bylo uvedeno, že televizi nevnímá, „asi myslí na něco jiného“, ani časopisy nelistuje, vaří syn, uklízí syn i pere prádlo. Loni v létě vydržela i pár hodin sedět na sluníčku na zahradě. Sociální kontakt měla jen se synem, se kterým žila ve společné domácnosti, dcera přijížděla jednou za měsíc přibližně na tři dny. S jinými rodinnými příslušníky se již skoro nevidala. Osobní záležitosti si vyřizovat sama nezvládala, a to ani s pomocí. Se sousedy nebo přáteli není v kontaktu, prakticky nevyjde z domu, u lékaře byla naposledy před šesti měsíci. Nikam nechodí.
4. Podle posudku posudkové lékařky ČSSZ ze dne 28. 6. 2021, č. j. LPS/2021/1066-PB_CSSZ, je rozhodující příčinou pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pohybové postižení gonatrosou. Posudková lékařka učinila závěr, že nejde o osobu, která se podle § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) považuje za závislou na pomoci jiné osoby. Žadatelka nezvládla samostatně v přijatelném standardu ani s běžnými facilitátory pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ZŽP péče o zdraví a péči o domácnost. Posudková lékařka vycházela ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. B. a ze sociálního šetření ze dne 29. 4. 2021.
5. Úřad práce rozhodnutím ze dne 31. 8. 2021, č. j. 6756/2021/SED (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), žadatelce nepřiznal příspěvek na péči, neboť dle posudku posudkové lékařky samostatně nezvládala pouze dvě z deseti ZŽP dle zákona o sociálních službách a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „prováděcí vyhláška“), a to péče o zdraví a péče o domácnost.
6. Žadatelka podala proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, ve kterém namítala, že její zdravotní stav byl hodnocen pouze „od stolu“ na základě dotazníkového sociálního šetření ze dne 29. 4. 2021, aniž by bylo provedeno průkazné místní sociální šetření. Podkladem pro

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

posudek byla neaktuální zdravotní dokumentace praktického lékaře, k němuž téměř nedocházela. Dále žadatelka vyjmenovala všech deset ZŽP, které dle svého tvrzení nezvládá.

7. Posudková komise v posudku ze dne 13. 12. 2021, který byl vypracován v nepřítomnosti žadatelky, a ve kterém vycházela z totožných podkladů rozhodnutí jako úřad práce, shodně s posudkovou lékařkou dospěla k závěru, že se žadatelka nepovažuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách. Žadatelka nebyla schopna zvládat dvě ZŽP: péče o zdraví a péče o domácnost.
8. Žadatelka ve vyjádření k podkladům ze dne 6. 1. 2022 opět poukázala na skutečnost, že nebylo provedeno sociální šetření na místě. Dále poukazovala na to, že je nemyslitelné, aby ve věku 91 let byla zcela samostatná. Naopak, syn (žalobce) byl okolnostmi donucen ke každodenní péči o žadatelku. V doplnění vyjádření ze dne 10. 1. 2022 žadatelka podrobně uvedla, proč nepokládá za zvládané konkrétní ZŽP: mobilita, orientace, komunikace, stravování a osobní aktivity. Zdůrazňovala, že k dovození zvládnutí ZŽP dle prováděcí vyhlášky musí být i schopna rozpoznat a zkontrolovat správnost zvládnutí ZŽP.
9. Žalovaný provedl dne 9. 2. 2022 sociální šetření v místě bydliště žadatelky za účasti žadatelky a žalobce.
10. V návaznosti na to žadatelka ve vyjádření ze dne 2. 3. 2022, v němž s odkazem na zjištění místního sociálního šetření podrobně odůvodňovala nezvládnutí dalších dvou ZŽP: tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby.
11. Posudková komise v doplňujícím posudku ze dne 7. 3. 2022 nad rámec dříve uvedených podkladů zohlednila i záznam ze sociálního šetření ze dne 9. 2. 2022. Žadatelka nebyla při jednání posudkové komise přítomna, neboť se omluvila, ale přítomen byl žalobce a žadatelčin zástupce. Posudková komise uzavřela, že žadatelka je osobou, která se podle § 8 odst. 2 písm. c) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost), neboť nezvládá celkem sedm ZŽP v přijatelném standardu: orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a péče o domácnost. Tento stav trval již od 12. 4. 2021. Posudková komise konstatovala, že u žadatelky šlo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, progredující geriatrický syndrom při významné interní polymorbiditě (hypertenze, ischemická choroba srdeční, *diabetes mellitus*) s degenerativním kloubním postižením. Při posuzování mobility posudková komise uvedla, že za potřebu pomoci nelze považovat doprovod z důvodu zvýšené bezpečnosti pro riziko pádu nebo zvýšených obav z pádu. Žadatelka se pohybovala samostatně, i když drobnými krůčky a využívala vycházkovou hůl. Podle komise nejde o těžké postižení končetin či páteře. Trpěla občasnými závrativými stavy, ale podle praktického lékaře neměla závratě ani dechové obtíže. Celkově se jednalo o kombinaci obtíží při degenerativním postižení kolenních kloubů a senilní poruchy motoriky s úbytkem fyzických sil. Ohledně komunikace poukázala posudková komise na to, že žadatelka mluvila srozumitelně, rozuměla hlasité řeči, byla schopna použít pevnou telefonní linku a také podpis zvládala. Nepochybně však trpěla významnou poruchou paměti, která již ovlivňovala každodenní činnosti. Byly zde obtíže při orientaci v časové ose při zachované orientaci místem. Objevovaly se závažné obtíže při řešení problémů. Žadatelka měla problémy při rozpoznávání osob ani nebyla schopna rozpoznat správnost zvládnutí úkonů základní sebeobsluhy, tj. při stravování dodržovat diabetickou dietu, konzumovat stravu v pravidelném režimu, zvládnout výběr oblečení včetně obouvání a

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

navlékání kompresivní punčochy, i když samotné oblékání a svlékání bylo možné. Problém byl i s dodržováním hygieny včetně výměny inkontinenčních pomůcek a udržováním osobních věcí. Ke zvládání ZŽP osobní aktivity posudková komise uvedla, že i přes redukované schopnosti ze sociálního šetření vyplývá snaha o sociální aktivity, byla v kontaktu především s rodinou. Lékařskými nálezy nebyla potvrzena ztráta rozumových schopností a projevy těžké demence, které by sociální kontakt vylučovaly.

12. Žadatelka se dne 14. 3. 2022 podrobně vyjádřila k podkladům rozhodnutí, přičemž rozporovala závěry ohledně zvládání následujících ZŽP: mobilita, komunikace a osobní aktivity. Žádala provedení dalšího sociálního šetření a namítala, že posudek nerespektuje závazná pravidla vyhlášky, neboť nehodnotí jednotlivé aktivity.
13. Žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 3. 2022, č. j. MPSV-2022/49380-912 (dále též jen „rozhodnutí ze dne 17. 3. 2022“), změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že žadatelce přiznal od dubna 2021 příspěvek na péči ve výši 12 800 Kč měsíčně. Vyšel přitom z doplňujícího posudku ze dne 7. 3. 2022, dle kterého žadatelka samostatně nezvládala celkem **sedm ZŽP**: orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a péče o domácnost. Takový stav ve smyslu zákona o sociálních službách odpovídá III. stupni závislosti na pomoci jiné osoby (těžká závislost) s nárokem na příspěvek na péči v uvedené výši. Soud rozsudkem ze dne 15. 3. 2023, č. j. 47 Ad 20/2022-31 (dále jen „první zrušující rozsudek“), rozhodnutí ze dne 17. 3. 2022 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
14. Žalovaný v dalším řízení požádal posudkovou komisi o vypracování posudku ke stupni závislosti žadatelky. Posudková komise (v odlišném složení než dříve) vydala dne 21. 7. 2023 posudek, podle něhož byla žadatelka v období od 12. 4. 2021 do úmrtí dne 9. 7. 2022 závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládala celkem **tři ZŽP**: péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Žalobce nebyl přítomný jednání posudkové komise, byl pouze informován o možnosti doložení nálezů a o projednání v nepřítomnosti. Posudková komise vycházela z těchto podkladů: správní spis, sociální šetření ze dne 29. 4. 2021, odvolání ze dne 14. 9. 2021, předchozí rozsudek soudu (spolu s žalobou) a vyjádření žalobce ze dne 14. 4. 2023.
15. Žalobce v podání ze dne 1. 8. 2023 uvedl, že nechápe, proč poslední posudek přiznal nezvládání toliko tří ZŽP, zatímco posudek ze dne 7. 3. 2022 sedmi. Zarážející je i to, že na ZŽP osobní aktivity měly obě komise opačný názor. Posudková komise nereflektovala závěry předchozího rozsudku soudu.
16. Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 8. 2023, č. j. MPSV-2023/174828-912 (dále též jen „rozhodnutí ze dne 21. 8. 2023“), změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že matce žalobce přiznal od dubna 2021 příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně. Vyšel z posudku posudkové komise ze dne 21. 7. 2023, podle kterého žadatelka samostatně nezvládala celkem **tři ZŽP**: péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Takový stav odpovídá I. stupni závislosti na pomoci jiné osoby (lehká závislost) s nárokem na příspěvek v uvedené výši. Soud rozsudkem ze dne 16. 1. 2024, č. j. 53 Ad 5/2023-32 (dále jen „druhý zrušující rozsudek“), zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2023 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
17. Žalovaný v dalším řízení požádal posudkovou komisi o vypracování posudku ke stupni závislosti žadatelky. Posudková komise (v částečně odlišném složení než dříve) vydala Shodu s prvopisem potvrzuje: X

posudek ze dne 29. 5. 2024, podle kterého byla žadatelka v období od 12. 4. 2021 do úmrtí dne 9. 7. 2022 závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu od 12. 4. 2021 do 8. 2. 2022 nezvládala **tři ZŽP**: péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, a od 9. 2. 2022 do své smrti **čtyři ZŽP**: péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost a tělesná hygiena. Žadatelka nebyla přítomna jednání posudkové komise, neboť již zemřela. Přítomen nebyl ani žalobce či jeho zástupce, neboť je komise z důvodu neúčelnosti nepřizvala. Posudková komise vycházela z těchto podkladů: správní spis, sociální šetření ze dne 29. 4. 2021, sociální šetření ze dne 9. 2. 2022, odvolání ze dne 14. 9. 2021, první i druhý zrušující rozsudky soudu.

18. Žalobce ve vyjádření k podkladům ze dne 13. 6. 2024 rozporoval posudkové závěry. Zejména nebyl dodržen závazný právní názor soudu formulovaný v prvním a druhém zrušujícím rozsudku. Žalobci nebyla umožněna účast na jednání posudkové komise. Záznamy z dosud provedených sociálních šetření se nezabývají všemi aktivitami pro posouzení zvládání ZŽP ve smyslu prováděcí vyhlášky. Nebylo vyhověno požadavku na provedení dodatečného a úplnějšího sociálního šetření. Posudková komise opět nevypořádala všechny námitky stran nezvládání konkrétních ZŽP. Stejně tak znovu nebyl dostatečně vysvětlen rozdíl v závěrech doplňujícího posudku ze dne 7. 3. 2022 (podle kterého žadatelka nezvládala sedm ZŽP) a aktuálního posudku ze dne 29. 5. 2024 (podle kterého žadatelka nezvládala jen tři až čtyři ZŽP).
19. Posudková komise v doplňujícím posudku ze dne 5. 9. 2024 setrvala na závěrech posudku ze dne 29. 5. 2024.
20. Žalobce ve vyjádření ze dne 1. 10. 2024 znovu a z totožných důvodů jako ve svých předchozích podáních vyslovil nesouhlas se závěry posudkové komise.
21. Napadeným rozhodnutím žalovaný přiznal žadatelce od dubna 2021 příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně. V odůvodnění konstatoval, že v návaznosti na druhý zrušující rozsudek požádal posudkovou komisi o posouzení zdravotního stavu žadatelky. Zrekapituloval závěry posudku ze dne 29. 5. 2024 ve znění jeho doplnění ze dne 5. 9. 2024, s tím, že jej považuje za úplný, objektivní a přesvědčivý. Podle posudku žadatelka od 12. 4. 2021 do 8. 2. 2022 nezvládala **tři ZŽP**: péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost, a od 9. 2. 2022 do své smrti dne 9. 7. 2022 **čtyři ZŽP**: péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost a tělesná hygiena. Takový stav odpovídá I. stupni závislosti na pomoci jiné osoby (lehká závislost) s nárokem na příspěvek v uvedené výši. K námitkám žalobce žalovaný uvedl, že pro nezvládání ZŽP mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání a výkon fyziologické potřeby nebyl lékařsky objektivně prokázaný důvod. Žalobce nedoložil nové lékařské zprávy. Důvodem pro změnu posudkového závěru v neprospěch žadatelky oproti posudku ze dne 7. 3. 2022 je nesprávný posudkový závěr předešlého posouzení, který nevycházel ze správné aplikace posudkových kritérií.

Žaloba

22. Žalobce namítá, že se žalovaný opět neřídil závazným právním názorem soudu vysloveným v prvním a druhém zrušujícím rozsudku. Žalovaný se nedostatečně vypořádal s namítanou rozdílností závěrů doplňujícího posudku ze dne 7. 3. 2022 a závěrů posudku ze dne 29. 5. 2024. Stejně tak se řádně nezabýval rozporem mezi posudkem ze dne 29. 5. 2024, resp. jeho doplněním ze dne 5. 9. 2024 a výsledky sociálních šetření.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

23. Žalobce má za to, že jeho matka nezvládala dalších sedm ZŽP: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby. Následně žalobce podrobně argumentuje k nezvládání těchto ZŽP. Podle žalobce není podstatné, že ve zdravotnické dokumentaci nebyla pojmenována přesná příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. I posudková komise konstatovala, že četnost záznamů ve zdravotním spisu praktického lékaře byla v posledních letech nedostatečná. To plyne i z § 2a prováděcí vyhlášky. Posudek posudkové komise není závazným podkladem pro rozhodnutí žalovaného, nýbrž musí být žalovaným důkladně hodnocen.
24. Žalobce též namítá, že při sociálním šetření ze dne 9. 2. 2022 nebyly zhodnoceny všechny aktivity podle přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce u namítaných ZŽP a záznam z něj je tak neúplný.
25. V neposlední řadě žalobce namítá, že se žalovaný nevypořádal s vyjádřeními žadatelky z ledna a března 2022.

Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Obsáhle shrnul dosavadní průběh správního i předchozích soudních řízení. K samotné žalobě pak uvedl, že je přesvědčen o tom, že posudkové zhodnocení je úplné, neboť byly hodnoceny všechny oblasti ZŽP ve vztahu ke zdravotnímu stavu žadatelky. Byla hodnocena její mobilita, funkce horních končetin, vliv interních onemocnění, rozumové a smyslové funkce i psychika. Posudek byl vypracován kompetentní posudkovou komisí a je srozumitelný a přesvědčivý i pro poučeného laika. Žalovaný má za to, že se v napadeném rozhodnutí vypořádal se všemi námitkami.

Splnění procesních podmínek

27. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 s. ř. s.) a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná (§ 68 a § 70 s. ř. s.). Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
28. Soud rozhodl ve věci bez jednání, neboť mimo jiné shledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Účastníci navíc v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. s rozhodnutím bez jednání souhlasili. Jednání nenařizoval ani za účelem provedení dokazování (§ 77 odst. 1 s. ř. s.), jelikož při posuzování věci vycházel toliko ze správního spisu, kterým se neprovádí dokazování, nýbrž z něj soud bez dalšího vychází (srov. např. rozsudek NSS z 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, nebo z 19. 12. 2022, č. j. 2 Ao 2/2022-36).

Posouzení věci

29. Zdejší soud rozhoduje o nároku žalobkyně na příspěvek na péči již potřeť.
30. V prvním zrušujícím rozsudku vytkl žalovanému, že doslovně převzal odůvodnění posudku posudkové komise a doplňujícího posudku, aniž by se konkrétně vypořádal s námitkami, které žadatelka uplatnila k hodnocení zvládání tří sporných ZŽP (mobilita, komunikace a osobní aktivity). Kromě toho považoval soud za nedostatečně odůvodněné závěry žalovaného, resp. posudkové komise ke zvládání právě těchto ZŽP. Doplňující posudek

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

posudkové komise tak soud neměl za úplný a přesvědčivý, proto žalovanému uložil, aby pečlivěji a srozumitelně vysvětlil vliv dlouhodobě nepříznivého stavu žadatelky na zvládání jednotlivých sporných ZŽP. Soud zároveň připomněl, že podle § 1 odst. 4 a § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky se posuzuje, zda je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání ZŽP, a zda je posuzovaná osoba schopna nejen každou dílčí aktivitu ZŽP v přijatelném standardu provést, ale též její potřebu rozpoznat a také zkontrolovat správnost jejího zvládnutí. Soud žalovanému rovněž zdůraznil jeho povinnost zabývat se všemi hlavními odvolacími námitkami. Závěrem doplnil, že s ohledem na úmrtí žadatelky je možné přizvat k jednání posudkové komise osobu pečující o žadatelku, tedy žalobce.

31. V druhém zrušujícím rozsudku vytkl žalovanému, že se neřídil závazným právním názorem v prvním zrušujícím rozsudku, aniž by pro jeho nedodržení byly splněny zákonné podmínky. Žalovaný opět nevypořádal rozpory při posouzení ZŽP mobilita a komunikace. U mobility nevypořádal rozpory mezi lékařskou dokumentací, o kterou se opřela posudková komise, a sociálními šetřeními, z nichž bylo zřejmé, že žadatelka nezvládá některé dílčí aktivity (chůze alespoň 200 metrů, chůze po schodech a nastupování a vystupování z dopravních prostředků). U komunikace se žalovaný nevypořádal se zjištěními ze sociálního šetření ohledně toho, zda uměla žadatelka používat telefon. Dále žalovanému vytkl, že nepřihlédl k sociálnímu šetření ze dne 9. 2. 2022. Napadené rozhodnutí tak bylo založeno na neúplně zjištěném skutkovém stavu. Dále žalovanému vytkl, že nedostatečně odůvodnil rozdílné posouzení nezvládnutých ZŽP oproti předchozímu posouzení ze dne 7. 3. 2022 s tím, že posouzení neobsahovalo vůbec žádnou reakci na konkrétní závěry předchozího posudku ohledně jednotlivých ZŽP.
32. Žalovaný poté, co mu byla věc podruhé vrácena k dalšímu řízení, opětovně požádal posudkovou komisi o posouzení stupně závislosti žadatelky a výslovně žádal, aby se posudková komise vyjádřila ke všem ZŽP a odůvodnila, proč bylo uznáno nezvládání pouze tří ZŽP, když v posouzení ze dne 17. 3. 2022 bylo uznáno nezvládání sedmi ZŽP. Tomuto zadání však posudková komise ani v posudku ze dne 29. 5. 2024, ani v jeho doplnění ze dne 5. 9. 2024 opět nedostála, přičemž žalovaný argumentaci posudkové komise v napadeném rozhodnutí nijak nedoplnil. V napadeném rozhodnutí uvedl, že „[d]le objektivních lékařských nálezů i sociálního šetření byla rámcově dobře orientovaná, věděla, že je devátého, nepřesně určila měsíc, nepoužívala brýle. Mluvila srozumitelně, muselo se s ní mluvit hlasitě, používala pevnou telefonní linku, komunikovala na standardní úrovni. Sama se najedla, jídlo připravovala druhá osoba. Vaření je standardně zohledněné v základní životní potřebě péče o domácnost. Jídlo mohla přemístit i s pomocí vhodné pomůcky, jelikož měla plně zachovanou funkci horních končetin a chodila s oporou pomůcky. Dietní režim neměla nařízený, omezovala jen sladké. Základní životní potřeba stravování byla zvládaná na standardní úrovni. Oblékání a obouvání zvládala samostatně i dle sociálního šetření i na základě objektivních lékařských nálezů. Rovněž výkon fyziologické potřeby byl zvládaný na standardní úrovni dle lékařské dokumentace i sociálního šetření, inkontinenční pomůcky si sama vyměnila. Mobilita byla možná s oporou pomůcky 1 hole, bez uváděného omezení docházkové vzdálenosti. Dle posledních objektivních lékařských zpráv posuzovaná chodila, do kopce se zadýchávala. Dle sociálního šetření nevycházela z domu, jelikož se bála chůze po strmých schodech, které vedly z jejího bytu. Mobilita tak byla zvládaná s oporou pomůcky na standardní úrovni. Zvládání základní životní potřeby tělesná hygiena nebylo v objektivních lékařských nálezech uváděno, sociální šetření udávalo nutnost pomoci druhé osoby

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

se zvládáním této základní životní potřeby. Přestože objektivní lékařské zprávy neprokazovaly důvod nezvládání této základní životní potřeby, PK MPSV uplatnila proklientský přístup a uznala tuto základní životní potřebu za nezvládanou na standardní úrovni od data 9.2.2022.“ Dále žalovaný v napadeném rozhodnutí prostřednictvím odkazu na doplňující posudek uvedl, že „[p]osudkové zhodnocení PK MPSV bylo opakovaně založené na medicínských zásadách oboru posudkového lékařství, na doložených objektivních lékařských nálezech, přihlédlo k sociálnímu šetření, pokud toto nebylo v přímém rozporu s objektivními lékařskými nálezy. Využilo plně dostupných objektivních informací všech dostupných lékařských zpráv a z toho vyplývajících funkčních omezení posuzované, tíže funkčního postižení a standardně i možnosti využití vhodných pomůcek. Funkční omezení byla shledána v oblasti mobility, nebyla však prokázána taková omezení, která by vedla k nezvládání základních životních potřeb i s užitím vhodných pomůcek, zvládala chůzi s oporou pomůcky. Rovněž nebylo prokázáno významné postižení jemné motoriky horních končetin, posuzovaná neměla dokladované parézy končetin či zobrazovacími metodami prokázané deformace drobných ručních kloubů, byla bez traumatických změn, bez anatomické ztráty končetin. Měla zachované rozumové funkce, intelekt v normě, nebyla dokladována objektivními lékařskými nálezy demence, mentální postižení ani jiná psychiatrická onemocnění, jak dokladují předešlá posudková hodnocení PK MPSV. Vzhledem k výčtu objektivních lékařských nálezu v předešlých posudkových hodnocení, PK MPSV již znovu tyto necituje. Z výše uvedených důvodů nebyla shledána objektivní příčina nezvládání základních životních potřeb mobilita, stravování, oblékání a obouvání. Posuzovaná byla orientovaná, komunikovala. Nebyl prokázán ani důvod k nezvládání výměny inkontinenčních pomůcek posuzovanou, tudíž základní životní potřeba výkon fyziologické potřeby zvládala samostatně na standardní úrovni.“ K předchozím závěrům posudkové komise ohledně nezvládaných ZŽP ze dne 7. 3. 2022 se vyjádřila tak, že „[d]ůvodem přijetí posudkového závěru PK MPSV v neprospěch účastnice řízení oproti jednání PK MPSV ze dne 7. 3. 2022 je nesprávný posudkový závěr předešlého posouzení, který nevycházel ze správné aplikace posudkových kritérií.“

33. Soud konstatuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí opět nevypořádal (neodůvodnil) rozpory mezi lékařskou dokumentací, ze které vycházela posudková komise, a sociálními šetřeními, z nichž je zřejmé, že žadatelka některé dílčí aktivity ZŽP nezvládá. Žalovaný věcně nevypořádal ani odlišení se od závěrů posudkové komise ze dne 7. 3. 2022.
34. Zdejší soud žalovaného opakovaně poučil o tom, že v případě, vyplývají-li z jednotlivých podkladů rozporné závěry, posudková komise musí tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Postaví-li posudková komise své hodnocení na rozporných základech, aniž by rozpory odstranila či vysvětlila, je povinností žalovaného žádat doplnění posudku. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přeshetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči. (srov. rozsudek ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy (srov. rozsudek ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20). Jestliže v řízení o příspěvku na péči vznikne pochybnost o tom, zda je posuzovaný schopen

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

zvládat určité dílčí aktivity ZŽP, je povinností lékařské posudkové služby tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. rozsudek ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27).

35. Soud žalovaného již v předchozích zrušujících rozsudcích upozornil na rozpory v lékařských zprávách a sociálních šetřeních. Žalovaný nicméně zjištěné rozpory opět nijak nevysvětlil, pouze se přiklonil k závěrům, které byly podloženy lékařskými zprávami. Nevysvětlil, proč nepřihlíží i ke skutečnostem zjištěným v rámci sociálních šetření. Dokonce uvedl, že ke skutečnostem zjištěným v rámci sociálních šetření přihlíží pouze tehdy, nejsou-li v rozporu s objektivními zjištěními uvedenými v lékařské dokumentaci. Nevysvětlil ovšem, proč upřednostňuje lékařské zprávy před výsledky sociálního šetření, v čem případně považuje sociální šetření za nesprávné nebo nepřesné.
36. Soud tak žalovanému znovu připomíná, že sociální šetření je též plnohodnotným podkladem rozhodnutí a jeho účelem je zjistit schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí z hlediska vlastní péče o vlastní osobu a soběstačnosti (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63). Není tak přípustné, aby žalovaný bez jakéhokoli věcného odůvodnění pomíjel skutečnosti zjištěné při sociálním šetření, aby k nim bez vysvětlení nepřihlížel, pokud nejsou zcela v souladu s lékařskými zprávami. Žalovaný musí případný rozpor podkladů překlenout výkladem a objasnit, proč se přiklonil k zjištěním z jednoho a nikoli z jiného podkladu.
37. Zároveň soud poukazuje na to, že není správný postup žalovaného, pokud dovozuje zvládání konkrétní ZŽP pouze na základě skutečnosti, že z lékařských zpráv nevyplývá nezvládání této ZŽP, aniž by tedy zohlednil například i skutečnosti zjištěné v rámci sociálních šetření, které naopak svědčí o tom, že posuzovaná osoba určitou ZŽP nezvládá. Takový přístup označil NSS za nepřipustný např. v rozsudku ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27, odst. 32 a 33, ve kterém srovnával informace zjištěné ze sociálního šetření a paušální závěry posudkové komise o nedoložení tíže postižení z lékařských zpráv, která by měla odůvodňovat nezvládání konkrétních ZŽP. NSS uvedl, že „*neschopnost zvládat i pouze jedinou dílčí aktivitu znamená, že posuzovaný není schopen zvládat celou základní životní potřebu (§ 2a citované vyhlášky)*. Nejvyšší správní soud toto ustanovení vyložil tak, že pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládnutou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32). Jinými slovy, posouzení schopnosti zvládat základní životní potřeby není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií – příslušných dílčích aktivit základních životních potřeb. Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaný schopen zvládat určité dílčí aktivity základní životní potřeby, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou základní životní potřebu posuzovaný zvládá. **Naopak je nutné se detailně zabývat spornými dílčími aktivitami** a doložit na zjištěném skutkovém stavu, zvládá-li je posuzovaný v přijatelném standardu. Na základě výše uvedených úvah se zdejší soud ztotožnil v případě mobility se závěrem krajského soudu, že nebylo postaveno najisto, zda byl žalobce schopen danou základní životní potřebu zvládat. Ačkoli posudková komise klasifikovala žalobcovu schopnost pohybu jako lokomoční stádium 7 a GSFSC II. stupně, nerypořádala se se skutečností zjištěnou během sociálního šetření, že „schody prý sám nezvládá, musí se pořad

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

něčeho držet'. Z uvedeného zjištění není zcela jasné, zda je žalobce schopen vyjít sám, třeba i za použití vhodných facilitátorů, nebo potřebuje vedle pomůcek i asistenci jiné osoby. Nejvyšší správní soud nesouhlasí se závěrem stěžovatele, že paušální závěr o schopnosti zvládat mobilitu je dostatečným posudkovým sdělením a automaticky zahrnuje i dílčí aktivitu – chůzi po schodech. **Rovněž neobstojí ani názor, že pokud v lékařské dokumentaci není zmínka o tom, že by žalobce nebyl schopen po schodech chodit, chodit sám po schodech dokáže.** V obou případech totiž stejně tak mohlo dojít k opomenutí posoudit uvedenou dílčí aktivitu. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že jakákoli klasifikace ze své povahy skrze zobecnění zkresluje skutečnost, a může tak být v určitých případech zavádějící, pokud rozhodující orgán vychází pouze z odborné klasifikace, ale nezohlední individuální okolnosti případu. Zkreslení může odvrátit právě dostatečný rozbor jednotlivých dílčích aktivit základní životní potřeby na základě zjištěného skutkového stavu nebo osobní vyšetření posuzovaného“. (pozn. soudu: důraz přidán)

38. Soud přitom již i ve druhém zrušujícím rozsudku upozornil na to, že i žalobce (žadatelka) poukazoval na nedostatečně dokladovaný zdravotní stav žalobkyně prostřednictvím lékařských zpráv, jelikož žadatelka *poslední roky* k lékařům nechodila, resp. chodila k nim zcela minimálně a zjevně ne pro obtíže, které lze vysledovat ze záznamů sociálních šetření. Byť lze žalobci vytknout, že jako syn žadatelky mohl dohlédnout na to, aby žadatelka docházela k lékařům řádně, zvláště, když i v rámci sociálního šetření popisoval závažné potíže žalobkyně, pro které by bylo vhodné nechat žalobkyni vyšetřit (zjevné obtíže s orientací, pamětí), tak nelze vyloučit, že určité závažné obtíže, které žadatelka měla, budou dostatečně věrohodně doloženy právě ze sociálních šetření, ačkoli nemají odraz v doložených lékařských zprávách, a doplní tak *bílá místa*, která nelze spolehlivě ověřit právě z lékařských zpráv. Žalovaný ovšem nepřipustně zobecňoval své závěry ohledně zvládání sporných ZZP, aniž by podrobně odůvodnil splnění dílčích aktivit. Stále se nijak nevypořádal s tím, že se žadatelka bála chodit ze schodů, případně je *zvládala* lezením po čtyřech, nevypořádal se s tím, že nebyla schopna užívat pevnou linku, když ji neuměla, resp. nebyla schopna (zapomněla) zavěsit; zcela opomenul vypořádat námitku týkající se neorientace v čase, nerozpoznávání blízkých osob, případně dezorientaci i v domácím prostředí, kdy se žadatelka měla domáhat „jít domů“, ačkoli doma již byla. Žalovaný zcela nepřilehavě dovodil závěry, že žadatelka byla rámcově dobře orientovaná, mobilitu zvládala na standardní úrovni, byla schopna použít pevnou linku, apod. Žalovaný se odkazoval pouze na lékařské zprávy, ze kterých neseznal opak, avšak nijak nevysvětlil, jak s jeho závěrem, že je žadatelka dobře orientovaná, koreluje informace ze sociálního šetření, že si žadatelka plete i známé osoby, neorientuje se v čase a občas nepozná ani domácí prostředí. Nevysvětlil, v čem považuje za přijatelný standard zvládání mobility, když žalobkyně *schází* schody po čtyřech, bojí se je scházet i s oporou, její pohyb se týden co týden zhoršuje, proto žalobce v danou dobu zažádal o chodítko/vozik.. Žadatelka již v dobu prvního sociálního šetření neušla ani 200 m, nebyla schopná nastupovat vystupovat z dopravních prostředků. Ohledně zvládání komunikace je rozporná informace, že žadatelka není schopná písemně komunikovat vůbec, není schopna zkontrolovat správné užití pevné linky (ponechá ji vyvěšenou).
39. Žalovaný je povinen vypořádat veškeré podstatné věcné námitky, které žalobce (žadatelka) v rámci řízení uplatnili, nikoli pouze námitky z posledního vyjádření. Pokud tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí referoval, že se žalobce k podkladům vyjádřil pouze tak, že *nesouhlasí s posudkem*, tak se jedná toliko o rekapitulaci posledního vyjádření, avšak pomíjí předchozí vyjádření žalobce, která jsou založena ve správním spise a z nichž vyplývá řada

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

námitek popisujících nezvládání konkrétních dílčích aktivit ZŽP. Tyto dříve vznesené námitky stále zůstaly nevypořádány.

40. Žalovaný pak nedostatečně odůvodnil i proč se odlišil od závěrů posudkové komise ze dne 7. 3. 2022, když pouze obecně konstatoval, že předchozí posouzení vycházelo z nesprávné aplikace posudkových kritérií. Tento závěr ale nijak nevysvětlil. **Žalovaný věcně nijak nezpochybnil předchozí úvahy posudkové komise, která uvedla, že (právě s odkazem na sociální šetření) je nepochybné, že žadatelka trpěla významnou poruchou paměti, kdy porucha již ovlivňovala každodenní činnosti.** Posudková komise ve svém posudku ze dne 7. 3. 2022 uvedla i konkrétní doložené obtíže: v rámci orientace měla žadatelka obtíže v orientaci časem, měla závažné obtíže při rozpoznávání osob, ani nebyla schopna zkontrolovat správnost zvládání úkolů základní sebeobsluhy, např. při stravování dodržet diabetickou dietu, konzumovat stravu v pravidelném režimu, zvládnout výběr oblečení, včetně obouvání a navlékání kompresivní punčochy, měla problém s dodržováním hygieny, včetně výměny inkontinenčních pomůcek, s udržováním osobních věcí. Zdejší soud má přitom za to, že hodnocení posudkové komise ze dne 7. 3. 2022 je přiléhavé, vychází totiž právě ze zjištění sociálního šetření. Reflektovalo, že s ohledem na věk žadatelky a popsání obtíže, se může jednat o významnou poruchu paměti. Soud má za to, že potíže žadatelky popsané v sociálním šetření působí komplexně a autenticky – nevybočují s popisem obtíží typických pro staré osoby. Posudková komise pak ve svých pozdějších posudcích bez jakéhokoli odůvodnění akcentovala pouze objektivizované viditelné fyzické obtíže, resp. odkazovala na to, že nebyly zjištěny např. parézy končetin, deformace drobných ručních kloubů, a že byla žalobkyně bez anatomické ztráty končetin. Posudková komise však zcela pominula potíže, ze kterých lze dovodit, že žadatelka měla významné potíže s pamětí a které se právě mohly promítat do schopnosti zvládat ZŽP. Jak zdůraznila i posudková komise dne 7. 3. 2022, **žadatelka nebyla s ohledem na tyto potíže schopna zkontrolovat správnost zvládnutí dílčích úkonů ZŽP základní sebeobsluhy.** Pozdější posudky posudkové komise a rozhodnutí žalovaného akcentovaly pouze anatomické dispozice žadatelky (nebyly referovány parézy, ztráta končetin apod.), ale zcela pomíjely možné rozumové a paměťové potíže spojené s onemocněními typickými pro staré osoby, resp. naopak zcela v rozporu se zjištěními ze sociálních šetření žalovaný uváděl, že měla žalobkyně zachované rozumové funkce, intelekt v normě, že byla žadatelka orientovaná, komunikovala. Jak soud uváděl již výše, s těmito závěry jsou v rozporu zjištění ze sociálních šetření (časem byla orientovaná omezeně, mívala vidiny, rodinu většinou poznávala, po jejich odchodu se ale ptala, kdo to byl, v běžných situacích se již spíš neorientovala, popsané potíže se přitom zhoršovaly).
41. Soud uzavírá, že se žalovaný ani napotřetí řádně nevypořádal s námitkami žadatelky, resp. žalobce, které uplatnili v odvolacím a celém správním řízení. Tyto námitky se týkaly ZŽP, které žalovaný považoval v napadeném rozhodnutí za zvládané, popř. byly obecného charakteru.
42. Jak již soud uvedl výše, i žadatelka již v odvolání obecně namítala, že u svého praktického lékaře byla naposledy rok až půlrok před vypracováním jeho zprávy. Tuto námitku zopakovala ve vyjádření ze dne 10. 1. 2022, kde uváděla, že za jeden a půl roku byla u svého praktického lékaře osobně jen dvakrát, a to kvůli očkování proti koronaviru, či ve vyjádření ze dne 14. 3. 2022, kde namítala, že posudek ze dne 9. 2. 2022 byl vypracován jen na základě zdravotní dokumentace, ačkoliv již delší dobu není pravidelně sledována praktickým lékařem (což sama posudková komise uznala), přesto žalovaný tuto námitku opět nijak

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

nevyhodnotil, nevypořádal se s ní a vyšel z posudkových závěrů, které bez řádného věcného odůvodnění upřednostnily pouze skutková zjištění z lékařských zpráv (kterých je ale k dispozici zcela zjevně nedostatek) oproti skutečnostem vyplývajícím ze sociálních šetření.

43. Žadatelka se též v průběhu správního řízení podrobně a konkrétně vyjadřovala k jednotlivým ZŽP, poukazovala na rozpory v podkladech a v hodnocení posudků posudkové komise. I tyto námitky zůstaly zcela bez povšimnutí. Opakovaně též zdůrazňovala, že dle prováděcí vyhlášky musí být nejen schopna provést danou ZŽP, ale i rozpoznat a zkontrolovat správnost zvládnutí a že stačí nezvládnutí jen jedné z aktivit podle přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky k tomu, aby nezvládala celou ZŽP. Ve vyjádření ze dne 10. 1. 2022 žadatelka s poukazem na konkrétní nezvládané aktivity tvrdila, že nezvládá ZŽP mobilita, orientace, komunikace a stravování. V dalším vyjádření ze dne 2. 3. 2022 žadatelka namítala (s odkazem na konkrétní zjištění z druhého sociálního šetření ze dne 9. 2. 2022 a konkrétní nezvládané aktivity), že nezvládá ani ZŽP tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby. V dalším vyjádření ze dne 14. 3. 2022 žadatelka detailně rozebírala obsah posudku posudkové komise ze dne 7. 3. 2022 a zdůvodňovala, proč nezvládá jednotlivé dílčí aktivity v rámci ZŽP mobilita a komunikace. (V pozdějších vyjádřeních žalobce namítal nerespektování závazných právních názorů soudu – již bez věcné polemiky nad dříve uváděnými důvody pro nezvládání dílčích aktivit ZŽP žadatelkou.) Jak soud uvedl již výše, ani tyto námitky žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal, a nepřezkoumatelně odůvodnil i odchýlení se od dřívějších závěrů posudkové komise ze dne 7. 3. 2022, když pouze obecně konstatoval, že dřívější komise nesprávně aplikovala posudková kritéria, aniž by žalovaný blíže vysvětlil, v čem konkrétně nepostupovala posudková komise správně, jaká konkrétní kritéria byla vyhodnocena nesprávně.
44. Žalovaný byl přitom na uvedené nedostatky upozorněn již opakovaně. Nerespektování závazného právního názoru soudu má bez dalšího za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu pro nezákonnost (viz např. rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 8. 3. 2008, č. j. 10 As 305/2017-57). Pro správní orgány jsou závazné všechny právní názory týkající se projednávané věci, které krajský soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil (viz rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2008, č. j. 2 Afs 80/2008-67, č. 1744/2009 Sb. NSS). Právním názorem soudu je přitom vázán nejen žalovaný správní orgán (§ 54 odst. 6 s. ř. s.), ale i dotčený správní orgán (posudková komise).
45. Vázanost právním názorem je oslabena pouze výjimečně, a to typicky v případě nových skutkových zjištění nebo změny právní úpravy (viz rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2004, č. j. 2 Ads 16/2003-56, č. 352/2004 Sb. NSS), popř. v důsledku tzv. kvalifikované změny judikatury na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát NSS povinen akceptovat v novém rozhodnutí, tj. zejména posoudí-li rozhodnou otázku jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Soudní dvůr EU či rozšířený senát NSS (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 56, č. 1723/2008 Sb. NSS). V projednávané věci přitom nenastaly okolnosti, pro které by byla oslabena vázanost právním názorem soudu. Nebyly zjištěny nové skutečnosti ani nedošlo ke změně právní úpravy.
46. Soud tak opět dospěl k závěru, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor soudu, neboť dostatečným a přezkoumatelným způsobem nevypořádal všechny námitky žadatelky

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

a žalobce, a zároveň nevypořádal přezkoumatelným způsobem ani odlišení se o závěrů posudkové komise ze dne 7. 3. 2022 ohledně zvládání jednotlivých ZZP.

47. Za řádně vypořádanou lze považovat pouze námitku týkající se opakovaného nepřizvání žalobce k jednání posudkové komise. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na vysvětlení posudkové komise, která žalobce nepřizvala z důvodu neúčelnosti, jelikož žadatelka již zemřela a žalobce se účastnil jednání předchozí komise, při kterém plně vyjádřil své námitky. Žalobce přitom ani v žalobě nesdělil, v čem by mělo být účelné, aby případné nové skutečnosti sdělil přímo posudkové komisi a nesdělil je například písemně prostřednictvím vyjádření k podkladům. Přizvání účastníků k jednání posudkové komise je zpravidla spojeno s posouzením jejich zdravotního stavu – což v projednávané věci již není možné, neboť žadatelka již zemřela a žalobcův zdravotní stav není předmětem řízení. Skutečnosti nebo námitky, které považuje žalobce za podstatné, přitom může uplatnit i bez účasti na jednání posudkové komise. Ačkoli může nebo mohl být žalobce přizván k jednání posudkové komise, tak soud neshledal, že by jeho nepřizváním došlo k porušení práv žalobce. Žalobci nebylo upřeno právo se ve věci vyjadřovat, případně navrhnout nové důkazy, a ani v žalobě nenastínil, v čem konkrétně spočívalo jeho krácení na právech, když se osobně neúčastnil jednání posudkové komise. Nové skutečnosti, které by chtěl posudkové komisi/žalovanému sdělit, mohl uplatnit i jinou cestou – např. prostřednictvím písemného vyjádření. Žalobce tak nevyvrátil závěry žalovaného, že by bylo předvolání žalobce za aktuálního skutkového stavu neúčelné.
48. Zároveň soud nepovažuje za důvodný žalobní bod, ve kterém rozporoval postup žalovaného, že nevyhověl žádosti žalobce o opakované sociální šetření. Jak soud uváděl výše, účelem sociálního šetření je zjistit schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí z hlediska vlastní péče o vlastní osobu a soběstačnost. Žadatelka ovšem již zemřela, není tak zřejmé, jak by mohlo sociální šetření dostát svému účelu, když by sociální pracovnice nemohla zjišťovat schopnosti žadatelky samostatného života v přirozeném sociálním prostředí. Ze správního spisu přitom nevyplyvá, že by bylo mezi účastníky sporné např. zjištěné zázemí žadatelky (nebylo rozporováno, že se např. u vstupu do domu nacházely schody apod.). Soudu tak není zřejmé, jaké nové skutečnosti by mělo sociální šetření přinést, když nemohlo s ohledem na úmrtí žadatelky dostát svému hlavnímu účelu.
49. Žalobce dále namítal, že záznam ze sociálního šetření ze dne 9. 2. 2022 neobsahuje zhodnocení všech aktivit podle přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky, a proto je neúplný a neposkytuje relevantní podklad pro napadené rozhodnutí. K tomu lze konstatovat, že žalobce se mýlí v tom, že by ze zákona o sociálních službách či prováděcí vyhlášky plynul požadavek na to, aby sociální šetření podávalo „*kvalifikované odpovědi*“ na *všechny* aktivity uvedené v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Soud tedy opakuje, že smyslem sociálního šetření je především zjistit schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí z hlediska vlastní péče o vlastní osobu a soběstačnosti (viz již citovaný rozsudek NSS č. j. 4 Ads 50/2009-63). I z neúplného sociálního šetření lze vycházet, když informace, které jsou v něm obsaženy, jsou věrohodným záznamem zjištěných skutečností. Neúplné sociální šetření není automaticky nezákonným podkladem a i z neúplného sociálního šetření může žalovaný zjistit skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci. Zjistí-li (a zaznamená-li) sociální pracovník nebo pracovnice, že posuzovaná osoba zvládá používat běžné komunikační prostředky, není tato skutečnost automaticky znevěhodněna tím, že Shodu s prvopisem potvrzuje: X

pracovník nebo pracovnice nezaznamenala současně, zda posuzovaná osoba dokáže i jinou dílčí aktivitu, např. vytvářet rukou psanou krátkou zprávu. Z takového sociálního šetření by tedy nebylo možné činit závěry právě a pouze tom, jestli posuzovaná osoba zvládne i vytvářet rukou psanou krátkou zprávu. Z neúplného sociálního šetření lze zjistit ty skutečnosti, které zaznamenává, nikoli ty, které opomenulo. Opomenuté skutečnosti musí být doloženy na základě jiných podkladů. Žalobce přitom neuvedl žádné nedostatky sociálních šetření, které by z nich činily nezákonný podklad jako celek (např. kdyby byly provedené zcela nepřislušným orgánem). Soud má za to, že i neúplný podklad může sloužit k získávání poznatků rozhodných pro posouzení žádosti.

Závěr a náklady řízení

50. Soud v závěru toliko nad rámec uvádí, že tento případ již hraničí se svévolí správních orgánů, neboť již podruhé je zdejší soud nucen zrušit rozhodnutí žalovaného **pro nedodržení závazného právního názoru**. Soud proto důrazně apeluje na žalovaného, aby tentokrát již řádně vypořádal vytknuté nedostatky napadeného rozhodnutí.
51. S ohledem na uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost spočívající v nedodržení závazného právního názoru soudu vysloveného v prvním a druhém zrušujícím rozsudku, a současně dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
52. V navazujícím řízení je žalovaný povinen dodržet závazný právní názor soudu vyslovený v prvním i druhém zrušujícím rozsudku i v tomto rozsudku.
53. Žalovaný dále zejména:
 - a) pečlivě prostuduje veškerá žadatelčina a žalobcova vyjádření a v nich uplatněné námitky;
 - b) konfrontuje žalobcovy a žadatelčiny námitky s podklady rozhodnutí a požadavky zákona o sociálních službách a prováděcí vyhlášky (včetně žalobcem akcentovaných § 1 odst. 4 a § 2a prováděcí vyhlášky) a **pečlivě, srozumitelně a dostatečně konkrétně** (tj. zásadně se stejnou konkrétností, v jaké byly uplatněny) vyhodnotí důvodnost námitek tak, aby bylo zřejmé, jak se **ke každé z nich** postavil. K těm námitkám, které jsou odborného charakteru, si případně opatří doplnění posudků ze strany posudkové komise s tím, že pro posudkovou komisi platí stejné požadavky, jinak bude její posudek opět v rozporu s požadavkem úplnosti a přesvědčivosti (tedy musí se pečlivě, srozumitelně a konkrétně vypořádat se všemi námitkami);
 - c) vyhodnotí **veškeré** podklady a **vypořádá rozpory**, které mezi nimi existují (zejména rozpory mezi jednotlivými posudky posudkové komise a rozpory, na které soud upozornil v předchozích zrušujících rozsudcích). K odborným otázkám si opět případně opatří doplnění posudků ze strany posudkové komise; znova platí, že případný posudek musí vycházet ze všech podkladů a musí vyhodnotit rozpory mezi nimi, jinak nebude splňovat požadavek úplnosti a přesvědčivosti.
54. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady řízení nevznikly (ze soudního spisu nevyplývají). Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. října 2025

Martina Kotouček Mikolášková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: X